

José Cura es presenta com a director d'orquestra a Lleida

El mestre José Cura debuta com a director d'orquestra a Espanya al capdavant de l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida, en un concert que tindrà lloc el proper dissabte, 17 de desembre, a les 20.30 h, a l'Auditori Enric Granados de Lleida. El músic argentí dirigirà un programa que aprofundeix en les arrels populars del continent americà des de diferents perspectives, amb l'*Adagio de cordes* de Samuel Barber, el *Tangazo* d'Astor Piazzolla i la *Simfonia núm. 9, "del Nou Món"* d'Antonin Dvořák.

Per Santi Riu

El tenor argentí José Cura és també director d'escena, compositor i director d'orquestra. És una figura mediàtica que no deixa indiferent, i que desperta tanta passió com crítica. Amb els personatges de Samsó i Otel·lo va tocar la glòria, gràcies a una forta personalitat artística. Amb un llenguatge directe i la passió que el mou, s'ha guanyat els membres de l'OJC des del primer moment. Parla clar, sap el que vol i és un gran comunicador. Viu a Madrid d'ençà del 1999 i, arran del concert que dirigirà el proper dissabte, 17 de desembre, amb l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida (OJC), parla amb la «Revista Musical Catalana» del seu moment actual.

RMC.- Com li agrada definir-se?

JC.- Quan et defineixes, t'encaixones i allí s'acaba tot. La mort de l'artista és la definició. Deixes de ser un artista per ser, amb tots els respectes, un "funcionari". El músic no té una activitat reglada com el funcionari. Em trobo còmode en totes les facetes. Però valoro molt que quan el teu treball és al capdavant d'un equip, siguis suficientment bo i tinguis l'autoritat perquè l'equip se senti segur.

RMC.- Després de gaudir d'un lloc privilegiat en l'escena mundial, i amb una experiència de més de 39 anys a l'escenari -26 a nivell internacional-, ¿podem dir que el paper de "tenor" és

dels que més pressió continuada reben?

JC.- Ja no és el paper del tenor, sinó el del cantant. Per més tècnica que tinguis i per més beneït que estiguis pel Creador a nivell purament fisiològic, la veu és una cosa que està molt unida a la psicologia de la persona. Un violinista que estigui psicològicament malament no tocarà eficaçment, però el seu instrument continuarà funcionant. El cantant no tan sols no podrà tocar el seu instrument, sinó que és aquest el que ja no funciona. Perquè ets tu mateix, l'instrument. Les inseguretats afecten el cantant al mil per mil.

RMC.- Com és possible despertar tanta admiració i rebuig alhora com a cantant?

JC.- No crec que sigui una cosa personal amb el meu nom. La societat s'acarnissa amb aquella persona que proposa, i en fer-ho, divideix. Per no dividir no s'ha de proposar. Proposar és fer aquella cosa de manera diferent i veure si això resulta. L'única manera de no equivocar-se és no fer res. El risc existeix sempre. A més, la nostra societat llatina és molt difícil. Tan aviat podem exaltar un Messi, o donar-lo per acabat quan intenta coses diferents. Si agrades a tots, vol dir que no estàs fent res de nou. En canvi, si disgustes a tothom, és que ho estàs fent malament. Un sa terme mitjà és la mesura justa i això socialment és necessari.

RMC.- Molta gent només veu el cantant, però desconeixen el director i l'escenògraf. ¿Ha dirigit i cantat alhora? I... quin avantatge té vostè com a cantant a l'hora de dirigir l'escena?

JC.- He fet concerts cantant i dirigint. Pot funcionar, però és tan esgotador que al final el que costa en energia i en risc no és valorat. És com si la diferència en l'experiència esteticovisual de l'espectador -veient que no hi ha un director, sinó un cantant que està d'esquena al públic fent música junts-, el distregui del tema artístic en si. D'altra banda, com a cantant saps el que se sent estant al costat de l'altre. És com l'entrenador del futbol que abans era futbolista. Saps el que pots demanar i tens l'avantatge que els que són a l'altre costat no et poden dir que això no es pot fer. De la mateixa manera, si com a director aconseguixes aplicar el fraseig d'un cantant "de raça" als instruments, hi ha un gran guany.

RMC.- Vostè viu a Madrid des del 1999. Quantes orquestres espanyoles ha dirigit?

JC.- És la primera vegada que dirigeixo una orquestra espanyola en la meua vida. I això que la meua carrera universitària inicial era com a compositor i director. A l'era postrègim militar a l'Argentina tot era molt difícil. Pretendre triomfar com a compositor o director era inusual. Jo he cantat sempre, però mai no m'havia proposat fer cant líric. Al conservatori hi havia una matèria que era "cant complementari" i un dia estava vocalitzant quan el director va preguntar qui cantava. I em preguntà si sabia la veu que tenia. Ell em va dir una cosa molt interessant: *"Estudii cant, no per ser un cantant, si no vol, sinó per ser millor director d'orquestra."*

RMC.- Què li ha semblat l'OJC i com ha estat el treball amb aquesta formació?

JC.- L'orquestra és divina i els músics són molt bons professionals. Tenen moltes ganes de fer música i això es nota. En les actituds, en les ganes de divertir-se... Com a formació té els punts més forts i més dèbils..., però hem aconseguit un projecte comú. Tots estem tocant junts i defensant aquest projecte comú. L'energia del concert serà molt gran. Jo em diverteixo molt i vinc amb moltes ganes a cada assaig.

RMC.- L'orquestra acaba de complir quinze anys. Què diria a la gent i als polítics que hi poden donar suport i ajudar-la a créixer?

JC.- Donar suport a les nostres institucions culturals és fonamental en un món on cada cop més estem prescindint del factor humà. La música clàssica en estat pur, o el ballet o l'esport són de les poques

activitats humanes que van quedant en què l'interpret, l'executant i el públic es confronten a partir d'un llenguatge comú que és la música, sense xarxa, sense ordinadors... a pèl. Queden poques activitats així i s'han de cuidar com l'or! No s'han d'esponsoritzar cors i orquestres perquè suposi un punt a favor i em farà guanyar vots. S'ha de fer perquè l'home i la societat ho necessiten desesperadament. I com a guardià del poble, el polític n'és el responsable. A més, hem d'evitar que tota l'eufòria que estem creant aquesta setmana amb l'orquestra i la inèrcia positiva no se'n vagi en orris la següent i que pugui continuar creixent.

RMC.- ¿Sap que l'OJC és també la titular de La Llotja? ¿Li agradaria poder participar en algun muntatge operístic amb la formació en aquest teatre?

JC.- M'encantaria. Tot el que jo pugui, per aportar, benvingut sigui. Però necessitem també unes estructures fortes i orgàniques per fer-ho. El teatre és espectacular... i s'ha de fer funcionar. Podria ser un dels primers teatres d'Espanya.

RMC.- Per acabar, què ens espera al concert de dissabte?

JC.- És un programa magnífic. El *Tangazo* de Piazzolla crec que se sentirà per primera vegada a Lleida i és una genialitat assegurada. L'*Adagio* de Barber és molt emotiu i la *Simfonia del Nou Món* de Dvořák és la simfonia més executada de totes i segurament la més coneguda en la seva totalitat. Hem buscat un concert en què la gent se senti còmoda, en què la gent gaudeixi, en què vegi la seva orquestra. Perquè aquesta formació que hi haurà damunt de l'escenari és una prolongació de la ciutat. I estic convençut que hi haurà comunió entre públic i orquestra.